

ŚCIEŻKA ROZWOJU I PODZIAŁ ODPOWIEDZIALNOŚCI W REALIZACJI PRÓBY PODHARCMISTRZYNI

Dokument powstał jako materiał pomocniczy przy prowadzeniu prób na stopień podharcmistrzyni. Jest przeznaczony dla opiekunek prób, komendantek chorągwi oraz komisji instruktorskich. Powinien być traktowany jako materiał uzupełniający do istniejącego regulaminu stopni instruktorskich OHeK.

Jego celem jest uporządkowanie kolejnych etapów na ścieżce rozwoju instruktorki oraz wskazanie tych działań, doświadczeń i umiejętności, które są niezbędne do zdobycia kompetencji podharcmistrzyni. Można mieć spore zdolności organizacyjne i przywódcze, trudno jednak uczyć kogoś jak prowadzić drużynę, zbudować zespół czy zorganizować obóz, jeśli samemu wcześniej się tego nie przeżyło. Aby rozwój przyszłej podharcmistrzyni odbywał się naturalnie, a czas próby został wykorzystany efektywnie, niezbędne jest współdziałanie grona instruktorskiego (opiekunki, hufcowej, komendantki chorągwi, SI i KI), tak aby dobrane kolejne kroki wpływały jednocześnie z potrzeby rozwoju przyszłej podharcmistrzyni i środowiska w którym pełni służbę.

Próba jest podzielona na trzy etapy(patrz grafika). Na każdym z nich z jednej strony znajdują się miejsca, działania i konkretne osoby, które dostarczają wiedzę i umiejętności przyszłej podharcmistrzyni, z drugiej natomiast te, które umożliwiają zebranie doświadczeń. Dają też okazję do sprawdzenia nabytych kompetencji.

Niezmienna jest kolejność tych etapów. **Ważne jest** aby instruktorka osiągnęła mistrzostwo w metodzie (stała się w pełni samodzielną przewodniczką) zanim zacznie brać udział w kształceniu młodszych instruktorek, aby nabrała doświadczenia w pracy w zespole instruktorskim zanim zacznie mu przewodzić. Miejsca, osoby i działania dostarczające doświadczeń i umiejętności oraz sprawdzające kompetencje (lewa i prawa strona grafiki) mogą być dobierane stosownie do potrzeb i możliwości danej chorągwi. Ważne też jest aby instruktorce zdobywającej stopień powierzać zadania i

obowiązki stopniowo, od dostarczenia wiedzy, przez zaproszenie do współpracy po samodzielne działanie.

Wymagania zawarte w próbie zostały podzielone na trzy etapy:

1. Osiąganie mistrzostwa w metodzie, które realizuje się poprzez:

- wkomponowanie programu działania drużyny w tło lokalnego życia społecznego;
- pogłębianie znajomości procesów wychowawczych i metodyk harcerskiej, umiejętne ich stosowanie, tworzenie własnych programów i rozwiązań metodycznych;
- pełnienie funkcji wychowawczych na poziomie hufca, szczepu, związku drużyn;
- prowadzenie obozów, kolonii.

2. Zdobywanie umiejętności kształceniowej i doświadczenia pracy w zespole, które realizuje się poprzez:

- poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności;
- nabywanie kompetencji potrzebnych do kształcenia młodszych instruktoerek;
- poprawne współdziałanie z innymi instruktorkami Organizacji.

3. Nabywanie umiejętności przewodzenia grupie instruktoerek, które realizuje się poprzez:

- organizowanie życia zespołów harcerskich i instruktorskich i kierowanie nimi.

Wsparcie na ścieżce podharc mistrzyni

Przyszła podharc mistrzyni zachowuje równowagę w sferach swojego życia zawodowego, rodzinnego; jest transparentna w działaniu, jej postawy i działania są spójne, przestrzega Prawa Harcerskiego; jest szczera w ocenie siebie i innych, ma odwagę w wyrażaniu siebie; świadomie pracuje nad sobą, osiąga poziom HR, poszerza wiedzę, jest świadoma swoich możliwości i braków, otwarta na uwagi innych i na informację zwrotną, wykazuje się pokorą w jej przyjmowaniu;

Próba ma wykształcić gotowość do podjęcia funkcji zgodnej z kompetencjami podharc mistrzyni.

Opiekunka:

Jest mistrzynią dla swojej podopiecznej, znajduje wspólne elementy służby, pełnionych funkcji. Włącza się w działania instruktorskie swojej podopiecznej, aby móc zobaczyć ją w działaniu harcerskim. Sama jest aktywną instruktorką, znającą bieżące działania i zadania, jakie Organizacja stawia przed jej członkiniami.

- Towarzyszy swojej podopiecznej na drodze jej instruktorskich działań. Wie, czym zajmuje się podopieczna również w życiu pozaharcerskim, czuwa nad jej rozwojem także w zakresie realizacji jej próby Harcerki Rzeczypospolitej (dobrą praktyką jest choćby jednorazowy kontakt z opiekunką stopnia HR);
- Pozostaje z podopieczną w stałym kontakcie podczas realizacji próby oraz znajduje konkretne obszary pozwalające na współdziałanie;
- Porządkuje to, co się dzieje u podopiecznej, pomaga wytyczyć kierunki rozwoju, określić potrzeby jej środowiska, inspiruje do szukania form realizacji. W razie potrzeby pozostaje w kontakcie z hufcową i komendantką chorągwi, pomagając znaleźć jej obszar do działania;
- Zbiera informacje zwrotne na temat podejmowanych przez nią działań od niej samej oraz od jej przełożonych i podwładnych i osób współpracujących (np. Komendant obozu/kolonii, zlotu, kursu...). Omawia je z podopieczną i zawiera w przedstawianych opiniach, odnosząc się do rozwoju podopiecznej i poczynionych przez nią postępów;
- Jest gotowa na współpracę z kadrą kursu podharc mistrzyń, kiedy uczestniczką jest jej podopieczna. Omawia wnioski po kursie podharc mistrzyń.

Hufcowa:

- **nadzoruje** i wspiera przyszłą podharc mistrzynię w jej pracy w drużynie/gromadzie w zakresie:
 - pracy z następczynią (pierwszy krok w kształceniu) i z zastępem zastępowych (kierowanie zespołem);
 - tworzenia rocznego planu pracy, w tym stawiania celów, wyciągania wniosków, planowania pracy, itp.;

- prowadzenia coraz lepszych zbiórek, wyjazdów, rajdów, biwaków...;
 - pracy ze stopniami i sprawnościami (stopnie adekwatne do wieku, sprawności zdobywane również w ciągu roku);
 - przygotowania i prowadzenia drużyny podczas obozu lub gromady podczas kolonii.
- **zapewnia** wsparcie oraz daje możliwość stałego rozwoju i dążenia do mistrzostwa w prowadzeniu drużyny lub gromady. (np. poprzez sprawdzanie planów pracy, kategoryzacja, wizytacje);
 - **zapewnia** przyszłej podharcmistrzyni możliwość poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności poprzez organizację szkoleń i warsztatów dla instruktorek hufca;
 - **stwarza** możliwości współdziałania w radzie hufca, tworzy przestrzeń do współpracy z innymi drużynowymi i instruktorkami hufca i współorganizowania życia zespołu harcerskiego i instruktorskiego;
 - **powierza** przyszłej podharcmistrzyni wybrane obowiązki: np. podejmowanie funkcji wicehufcowej, przewodniczącej kapituły stopnia wędrowniczki, współtworzenie kursu zastępowych łącznie z podejmowaniem funkcji komendantki, współorganizacja warsztatów, prowadzenie wizytacji jednostek, sprawdzanie planów pracy jednostek.

Komendantka Chorągwi:

(Zgodnie z regulaminem to komendantka jest odpowiedzialna za rozwój instruktorek na terenie swojej chorągwi. Realizuje to zadanie przy pomocy różnych ciał chorągwi oraz instruktorek, które ją w tym procesie wspierają))

- współpracuje z opiekunką stopnia
- zapewnia udział w kursie podharcmistrzyń;
- umożliwia pełnienie funkcji na kursie metodycznym, instruktorskim lub innym działaniu kształceniowym;
- tworzy przestrzeń do rozwoju przyszłej podharcmistrzyni, poprzez zapewnienie jej możliwości udziału w:
 - szkoleniu w zakresie przygotowania i organizacji akcji letniej;
 - spotkaniach kadry kształcącej, warsztatach, konferencjach;
 - w zbiórce wyborczej/zjeździe.

Komisja Instruktorska:

- zapewnia możliwość konsultacji na każdym etapie realizacji próby;
- wspiera opiekunkę oraz podopieczną w wyznaczaniu kierunków rozwoju;
- kontaktuje się z przewodniczkami, u których przedłuża się realizacja próby;
- współpracuje z kadrą kursu podharcmistrzyń, komendantką chorągwi, hufcowymi i opiekunkami stopni;
- współpracuje ze szkołą instruktorską (zespołem kształceniowym);
- bierze udział w pracach dotyczących zmian regulaminu stopni instruktorskich lub występuje z własną inicjatywą w tej sprawie;
- współpracuje z innymi komisjami instruktorskimi na forum Organizacji w zakresie prowadzenia prób na stopień podharcmistrzyni;
- wnioskuje do Naczelniczki Harcerek o nadanie stopnia podharcmistrzyni.

Komenda kursu podharcmistrzyń:

- ustala cele i plan kursu podharcmistrzyń na podstawie potrzeb wpływających od chorągwi oraz uczestniczek kursu;
- zapewnia realizację minimum kursowego na możliwie najwyższym poziomie, dobierając odpowiednio formy;
- przygotowuje opinię po kursie w taki sposób, by stanowiła rzetelną informację zwrotną;
- pozostaje w kontakcie z opiekunką stopnia, komendantką chorągwi i hufcowymi, komisją instruktorską;
- przeprowadza ewaluację kursu.

Naczelniczka:

- nadaje stopień podharcmistrzyni na wniosek Komisji Instruktorskiej;